

det for urimeligt at holde en lang og indgaaende Ordførelse ved Forslagets første Behandling i dette høje Ting. Jeg skal derfor nøjes med at omtale Hovedlinierne, de Linier, som for os vil være af særlig Betydning, hvis der med vor Medvirken skal kunne naas en Løsning af Valglovs-spørgsmaalet.

Det er fra mange Sider udtrykt, bl. a. ogsaa refereret af den højtærede Indenrigsminister i Dag, at man i 1915 var meget i Tvivl om, hvorledes den nye og oprørende Valglov, der tilmød slog ind paa et System, som man ikke kendte andetsteds fra, vilde virke i Praksis, og der blev heller ikke fra de ledende indenfor den nuværende Opposition lagt Skjul paa, at man maaske vilde blive nødt til at ændre Valgloven for at opnaa en retfærdigere Repræsentation. Jeg skal i saa Henseende kun minde om, at Landstingets konservative Ordfører i 1915, Partiets nuværende ærede Formand (Piper), udtalte, at hvis Forsøget skulde vise Mangler, vil og bør vi alle være beredte til at søge Manglerne afhjulpet, og at Ordføreren for Venstre i Landstinget, dette Partis ærede Formand (Jørgen Pedersen), gav Udtryk for samme Tankegang, idet han udtalte: Naar jeg anbefaler at stemme for Lovforslaget, er det i Forventning om, at hvis Manglerne skulde vise sig store, vil man fra alle Sider hjælpes ad med at faa en Valglov, der bedre tilfredsstiller den Forskrift, som vi er blevet enige om at give i Grundlovens § 32, og Grundlovens § 32 fastsætter — det er jo desværre ikke helt overflødig at gøre opmærksom paa det —, at der skal sikres en ligelig Repræsentation af de forskellige Anskuelse blandt Vælgerne. Endelig sagde den konservative Ordfører i Folketinget, Professor Ellinger: Grundlovens Bud vil nøde os til efter indhentede Erfaringer at foretage de Ændringer, som en redelig Opfyldelse af dette Paabud kræver. Der er altsaa ikke Mangel paa Udtalelser fra den nuværende Oppositions Førere i begge Ting om, at en Valglovsrevision var nødvendig, hvis de indhentede Erfaringer viste, at den nuværende Valglov ikke fyldestgjorde Grundlovens Krav til Retfærdighed.

Hvad viser da disse Erfaringer? De viser, at hvis man ikke havde haft den meget omtalte Alliance mellem Regeringspartiet og Socialdemokratiet ved Valgene i 1918, vilde Venstre i Folketinget have faaet ca. 10 Mandater for meget paa samtlige øvrige Partiers Bekostning, nemlig 52 Mandater i Stedet for 42, eller omtrent 25 pCt.

mere, end dets Anskuelsers Udbredelse i Befolkningen berettigede det til. Dette skyldes foruden den berømte sorte Streg navnlig den Omstændighed, at 100 Vælgere i Jylland efter den nuværende Valglov har lige saa megen Indflydelse som 115 paa Øerne og ikke mindre end 146 i Hovedstaden — et meget lidet tiltalende Udslag af ligelig Repræsentations-Ret. Til 19 900 Indbyggere og 7 600 Vælgere pr. Mandat i Jylland svarer paa Øerne 21 100 Indbyggere og ca. 8 900 Vælgere, men i Hovedstaden 26 700 Indbyggere og 11 250 Vælgere. Man forstaar, at Venstre, der som det største Parti, særlig i Jylland, i Forvejen bliver begunstiget allerede ved Kredsvalgene, ikke har vist nogen egentlig Interesse for Studiet af de af Folketingsudvalget fremskaffede Valgstatistikker, men at derimod alle de andre Partier er stærkt interesserede i, at den grove Uretfærdighed udlignes, inden der overhovedet kan være Tale om at holde Valg paa ny. Det glædede mig i Dag at høre det ærede 1ste Medlem for 4de Kreds (Jørgen Pedersen) vise en ikke ringe Forstaaelse heraf. Ved Overvejelserne af, hvorledes disse Mangler kan afhjælpes, har den højtærede Indenrigsminister for den første Valglovs Vedkommende være bundet af den gældende Grundlovs Begrænsning af Folketingets Medlemsantal og har allerede af den Grund maattet dele Valglovsforslaget i i et Afsnit A og et Afsnit B, for hvis nærmere Indhold der jo i Dag er gjort Rede.

Det foreliggende Lovforslag kan vi fra vor Side acceptere, men vi finder det ikke fuldt tilstrækkeligt. Efter de Beregninger, som vor Ordfører i Folketinget, der i særlig Grad har beskæftiget sig med disse Spørgsmaal, har anstillet, og som der er gjort nærmere Rede for under Folketingets Forhandlinger om Sagen, vilde det, hvis man bevarede Princippet Enkeltmandskredse med Tillægsmandater, hvad vi altsaa helst ser, være nødvendigt at have ca. 25 pCt. Suppleringsmandater til Raadighed eller 35 i Stedet for 23, men dette vilde allerede under den midlertidige Valglov kræve Nedlæggelse af mindst 6 af de mindste Kredse i Stedet for 4, som Regeringens Forslag gaar ud paa. Paa samme Maade tager, forekommer det mig, Regeringens Forslag til en endelig Valglov — som man vil se af Bilag 1 — for stærkt Hensyn til Befolkningstætheden eller, rettere sagt, Befolkningstyndheden og for ringe Hensyn til Vælgertallet. Jeg behøver imidlertid ikke